

Inhoud

Ontplooij jezelf in Westland...

1 Onderwijs

- 1.1 De basis leggen in het basisonderwijs
- 1.2 Ontwikkelen in het voortgezet onderwijs
- 1.3. Ruimte voor hoger onderwijs
- 1.4 Volwasseneneducatie

2 Economie en werk

- 2.1 Faciliteer en ondersteun ondernemers
- 2.2 Geef ondernemers de ruimte
- 2.3 Aantrekkelijke gemeente om in te werken en te leven
- 2.4 Westland internationale gemeente
- 2.5 Vertel de wereld hoe mooi Westland is

3 Cultuur

- 3.1 Meedoen en beleven
- 3.2 Een schouderklopje
- 3.3 Het verleden heeft toekomst

4 Welzijn, zorg en sport

- 4.1 Welzijn en gezondheid
- 4.2 Jeugd en jongeren
- 4.3 Alcohol, drugs en gokken
- 4.4 Sport

...in harmonie met je omgeving...

5 Ruimtelijke ontwikkeling en groen

- 5.1 Kwaliteit gaat boven kwantiteit
- 5.2 Vitaliseer de kernen
- 5.3 Koester het groen
- 5.4 Woningen: sociaal en wervend
- 5.5 Ruimte voor de toekomst

6 Verkeer en openbare ruimte

- 6.1 Westland fietsvriendelijk
- 6.2 Makkelijk met bus en tram
- 6.3 Westland goed en veilig bereikbaar met de auto

7 Milieu en duurzaamheid

- 7.1 Licht op groen voor energiebesparing en duurzame energie
- 7.2 De gemeente geeft het goede voorbeeld
- 7.3 Schone lucht voor alle Westlanders

- 7.4 Dring het verkeerslawaaï terug
- 7.5 Slim omgaan met afval

...onder optimale randvoorwaarden

8 Diversiteit en emancipatie

- 8.1 We zijn allemaal Westlanders
- 8.2 Homo-emancipatie

9 Veiligheid

- 9.1 Veiligheid: iedereen werkt mee
- 9.2 Handhaven is een noodzaak

10 Dienstverlening en financiën

- 10.1 Het begint met goed bestuur
- 10.2 Het huis der gemeente: de bewoners centraal
- 10.3 De financiën op orde

Ontplooi jezelf in Westland

1 Onderwijs

Onderwijs en kennis zijn zeer belangrijk, daarom is het één van de punten van de vernieuwingsagenda van D66. De jeugd is onze toekomst. Mensen met kennis zorgen voor welvaart omdat het niveau van kennis in grote mate de concurrentiepositie van Nederland bepaalt. Op lokaal niveau geldt dit ook.

Een leven lang leren is ons uitgangspunt. Minder regelzucht en meer vrijheid voor scholen hoe zij onderwijs inrichten is een voorwaarde.

1.1 De basis leggen in het basisonderwijs

Opleiden begint al op jonge leeftijd. In eerste instantie gebeurt dat spelonderwijs. Er moet voor de ouders voldoende keuze zijn in basisscholen. Zij moeten zelf kunnen kiezen waar zij hun kind(eren) op school doen. D66 vindt het belangrijk dat in elk dorp minstens één openbare school aanwezig is. Het is belangrijk dat kinderen in kleine klassen persoonlijk onderwijs krijgen. De voorkeur gaat uit naar kleinschalige scholen, waar de menselijke maat voorop staat. Het moet normaal zijn dat alle leraren en leerlingen elkaar kennen.

De vorming van brede scholen, waar naast primair basisonderwijs ook naschoolse opvang en buitenschoolse activiteiten, zoals sport en cultuur- en muziekonderwijs wordt onderricht, heeft de voorkeur. Deze vorm betekent automatisch een multifunctioneel gebruik van het schoolgebouw.

Scholen moeten een veilige plek zijn waar kinderen hun talenten in alle vertrouwen kunnen ontwikkelen.

Ouders zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor de opvoeding, maar ook scholen spelen een rol. Ouders moeten betrokken zijn bij het onderwijs. Scholen moeten ouders voorlichten en binden door middel van het sluiten van “ouderovereenkomsten”.

Ook in het basisonderwijs moet al aandacht zijn voor kunst en cultuur.

1.2 Ontwikkelen in het voortgezet onderwijs

Tijdens de middelbare schoolperiode ontwikkelen kinderen zich tot jongvolwassenen, een belangrijke fase in het leven van mensen.

In het middelbaar onderwijs moeten onderwerpen zoals seksualiteit, gelijkheid van man en vrouw, veiligheid en verslaving een plek hebben. Ook hier is de brede school een must: het voortgezet onderwijs wordt gecombineerd met inzet op maatschappelijke betrokkenheid, samenwerking en talentontwikkeling. Scholen breiden hun onderwijsaanbod en -uren uit met

cultuur, sport, techniek, multimedia, naschoolse educatie (huiswerkklas of schakelklas) en zorg. Het voortgezet onderwijs is een voorname participant, maar ook de zorgaanbieder, welzijnsorganisatie, sportclub of culturele instelling zijn onderdeel van de brede school.

Vroegtijdig schoolverlaten moet teruggedrongen worden. Hier is het belangrijk leerplichtambtenaren in te zetten en ouders een centrale rol te laten spelen.

Leerlingen moeten maatschappelijk betrokken worden en blijven. Een maatschappelijke stage versterkt dit.

Iedereen moet in staat worden gesteld zijn of haar talenten zo goed mogelijk te ontwikkelen. Hiertoe moeten verschillende onderwijsmethoden aangeboden worden, zodat elke leerling passend onderwijs vindt.

Speciale aandacht moet worden besteed om zogenaamde drop-outs weer te bewegen om toch een diploma of startkwalificatie te halen en daarmee aan het werk te komen. Dit hoeft niet via regulier onderwijs, D66 is er voor om speciale trajecten in te stellen waarin werken en leren gecombineerd zijn.

In wisselwerking met het bedrijfsleven kunnen leerlingen in een vroeg stadium gekoppeld worden aan werkgevers. Dit werkt stimulerend, geeft baangarantie en zorgt voor passend en vraaggestuurd onderwijs.

D66 vindt het belangrijk om te zorgen dat hoger opgeleide studenten een baan vinden in deze gemeente. Te vaak vindt voortijdige uitstroom uit Westland plaats.

1.3 Ruimte voor hoger onderwijs

Voor het volgen van hoger onderwijs zijn studenten nu aangewezen op plaatsen buiten Westland. D66 wil dat hoger beroepsonderwijs (HBO) wordt aangeboden in Westland. Ook wil D66 graag een samenwerkingsverband met of dependance van een universiteit, bijvoorbeeld Wageningen. Studenten brengen een eigen dynamiek mee, die goed is voor onze gemeente.

Studenten worden steeds creatiever en ondernemender. D66 wil dat stimuleren door het studenten gemakkelijker te maken ruimte te vinden voor hun startende bedrijf.

De verhouding tussen laaggeschoolde arbeid en hooggeschoolde arbeid moet meer in balans komen in Westland. Een HBO of universiteit kan hieraan bijdragen.

1.4 Volwasseneneducatie

Voor volwassenen is het belangrijk om zich te blijven ontwikkelen in het werkzame leven. Talenten kunnen verder ontwikkeld worden. Op deze manier kunnen mensen blijven groeien waardoor zij carrièreperspectieven houden en

plezier houden in hun werk.

Het in oprichting zijnde Werkplein Westland is nodig om mensen te laten participeren op de arbeidsmarkt. D66 vindt dat in samenspraak met werkgevers mensen opgeleid moeten worden voor banen waar in Westland behoefte aan is.

Omdat kennis snel veroudert, dienen er meer en betere opfrisvoorzieningen voor werknemers te komen. Een goed opgeleide beroepsbevolking is essentieel en daarom dient Westland een breed aanbod voor scholing en herscholing te bieden, zowel op locatie als digitaal.

Een belangrijk aandachtsgebied is taalonderwijs aan nieuwe Nederlanders. Dit kan worden gerealiseerd door meer maatwerk en daaraan gekoppelde coaching.

2 Economie en werk

De Westlandse economie kenmerkt zich door de sterke aanwezigheid van de glastuinbouw. De gehele keten, zowel in de sierteelt als de voedingstuinbouw, is in Westland vertegenwoordigd.

D66 wil dat de gemeente de juiste voorwaarden schept om het voor bedrijven en instellingen aantrekkelijk te maken zich in Westland te vestigen en te groeien. Dat geldt natuurlijk ook voor de werknemers die in Westland (komen) wonen.

Westland moet deze groepen aantrekken met ruime openingstijden, aantrekkelijke en veilige winkelstraten en bedrijventerreinen en goed bereikbare toeristische trekpleisters.

2.1 Faciliteer en ondersteun ondernemers

De gemeente dient ruimte te geven aan het particulier initiatief. Ideeën voor handel en bedrijvigheid moeten worden gestimuleerd en beloond. De regels om te starten of uit te breiden, moeten eenvoudig, begrijpelijk en uitvoerbaar zijn. Denk hierbij aan bestemmingsplannen die vestiging van bedrijven of functieverandering moeilijk maken en aan bouwvergunningen die lang op zich laten wachten.

Natuurlijk moeten gemeentelijke regels gericht zijn op het doel, en niet op het middel. Zo worden ondernemers gestimuleerd om zelf zo slim mogelijk invulling te geven aan (milieu)doelen. Als gemeente zoveel mogelijk werkt met algemeen geldende regels, kan de vergunningsplicht daardoor zoveel mogelijk vervangen worden door een meldingsplicht. Hiermee wordt de bureaucratie beperkt en het ondernemingsklimaat verbeterd. Voor de overige vergunningen moeten ondernemers via een digitaal volgsysteem hun vergunningaanvraag kunnen volgen. Dit geldt ook voor vergunningaanvragen van burgers. Via een persoonlijke 'track & trace' via internet kan een aanvrager inzicht krijgen in

welke fase een vergunningaanvraag is.

Regels kunnen bedrijven natuurlijk ook ondersteunen. Denk bijvoorbeeld aan een verruiming van openingstijden. Een winkelier heeft zelf de keuze of hij gebruik maakt van een koopzondag.

De verlichting van de administratieve lasten kan een positief effect hebben op de bedrijvigheid binnen de gemeente. Zo is D66 tegen toeristenbelasting. Deze zorgt voor veel administratieve rompslomp bij ondernemers en gemeente en levert relatief weinig op.

De gemeente kan knelpunten voor ondernemers proactief in beeld brengen door structureel in gesprek te gaan met de belangenverenigingen van de ondernemers en door het organiseren van spreekuren en fora. Om contacten tussen de gemeente en burgers en bedrijven zo efficiënt mogelijk te laten verlopen, dient de gemeente de 'elektronische overheid' (e-government) verder te ontwikkelen. Daarnaast moet direct contact (persoonlijk of telefonisch) mogelijk blijven.

De gemeente werkt actief aan haar servicegerichtheid. Transparantie is daar een onderdeel van: gemeentelijke initiatieven die het belang raken van individuele of groepen ondernemers moeten proactief en helder worden gepresenteerd.

In onze economie is steeds meer plaats voor kleine (startende) ondernemingen. Daar zit ook de groei van werkgelegenheid. D66 wil investeren in lastenverlaging en tariefdifferentiatie voor startende ondernemers. Startende ondernemers betalen de eerste drie jaar geen onroerendezaakbelasting (OZB) en halen dat in de jaren daarna in.

Ervaren en startende ondernemers, waaronder zelfstandigen zonder personeel (ZZP'ers), kunnen van elkaar leren en succesvol samenwerken. De gemeente kan hen daarbij helpen door samen met het bedrijfsleven netwerkbijeenkomsten te organiseren.

Initiatieven die passen bij het karakter van en de behoefte binnen een kern moeten gefaciliteerd en gesteund worden. De gemeente kan winkelgebieden die het moeilijk hebben, helpen nieuw elan te krijgen door in het belang van de leefbaarheid en de economie in de kernen de helpende hand te bieden. Het toestaan van terrassen en kleine horeca draagt bij aan de verlevendiging van winkelstraten.

Bij bouwwerkzaamheden moet gezorgd worden voor goede bereikbaarheid van ondernemingen. Voorafgaand aan werkzaamheden stemmen de gemeente en de aannemer met ondernemers af hoe de bereikbaarheid zal worden gewaarborgd.

De gemeente ondersteunt bedrijvigheid met maatregelen ter bevordering van een schoon en veilig straatbeeld door bijvoorbeeld het plaatsen van extra prullenbakken, ondergrondse vuilcontainers en extra ophaaldagen. De

gemeente moet haar trekkersrol continueren en winkels en bedrijven blijven stimuleren om het keurmerk veilig ondernemen te halen. Westland voert een duurzaam-ondernemenlabel in zodat ondernemers zich daarmee kunnen onderscheiden. Hierbij sluit Westland dan aan bij het landelijk beleid.

2.2 Geef ondernemers de ruimte

Bedrijven op bedrijventerreinen moeten gestimuleerd worden om samen te werken en gezamenlijk de aantrekkelijkheid van het bedrijventerrein te bewaken en te vergroten. Dit heeft zowel betrekking op de openbare ruimte als op de bedrijfsgebouwen en -terreinen zelf. Hierbij moet de verantwoordelijkheid zoveel mogelijk bij de gezamenlijke bedrijven worden gelegd - zij hebben immers belang bij een aantrekkelijke locatie voor hun bedrijf.

D66 is voor het gebruik van ondernemersfondsen zoals BIZ (Bedrijven Investeringszone) dat het mogelijk maakt voor ondernemers om gezamenlijk te investeren in een aantrekkelijke en veilige bedrijfsomgeving, waar alle ondernemers in de zone aan meebetalen.

Ondernemers in een bepaald gebied bepalen of zij voor dat gebied gezamenlijke investeringen willen doen en maken daarvoor een plan. Dat plan houdt onder meer in wat men gezamenlijk wil financieren en welke begroting daarbij hoort. Als er voldoende draagvlak is en de gemeente met het plan akkoord gaat, dan kan een heffing worden ingesteld voor alle ondernemers in het betreffende gebied. De gemeente keert de opbrengst uit aan een speciaal voor de BIZ opgerichte vereniging of stichting, die de activiteiten namens de ondernemers uitvoert.

D66 wil de uitstraling van bedrijventerreinen verbeteren door er meer groen en betere verlichting aan te leggen, duurzaam te bouwen en eisen te stellen aan het uiterlijk en de directe omgeving van de panden.

Bij gemeentelijke planvorming moet al in een vroeg stadium rekening worden gehouden met kansen voor bedrijvigheid. Ondernemers moeten - ook letterlijk - de ruimte krijgen in de plannen. Om de creatieve economie een impuls te geven, bevordert de overheid dat oude (industrie)panden een nieuw leven krijgen als bedrijfsverzamelgebouw voor ontwerpers, designers en kunstenaars.

2.3 Aantrekkelijke gemeente om in te werken en te leven

Een aantrekkelijke gemeente kenmerkt zich door een uitstekend woon-, winkel- en werkklimaat, veel groen, een inspirerend cultuuraanbod en goede voorzieningen voor sport en recreatie. Dit zijn elementen die zwaar tellen voor ondernemers, bewoners en bezoekers.

Toerisme en uitgaan worden steeds belangrijker economische activiteiten die voor veel werkgelegenheid zorgen, ook voor lageropgeleiden (horeca, detailhandel, transport). D66 wil de gemeente aantrekkelijker maken voor

bewoners en toeristen. Voor strandtenthouders moet de mogelijkheid worden gecreëerd om het jaar rond te exploiteren.

Iedereen draagt zijn steentje aan Westland bij. Voor hen die werken, bestaat deze investering primair uit hun baan. Zij die niet aan het arbeidsproces deelnemen, kunnen op andere wijze bijdragen aan het versterken van de sociale structuur van de stad. Onder de huidige economische omstandigheden is het letterlijk alle hens aan dek. Dit betekent dat jongeren werken óf leren, dat mensen zonder werk een baan krijgen aangeboden, dan wel op een andere manier maatschappelijk actief zijn, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk.

Westland heeft nog steeds een beperkt hotelaanbod: de gemeente moet juist in deze tijd het hotelaanbod op peil helpen brengen voor een straks weer aantrekkelijke economie. Het oprichten van een 'bed and breakfast' moet worden vereenvoudigd.

2.4 Westland internationale gemeente

De verdere mondialisering van de handel en de kennis in de glastuinbouwsector zal een toeloop betekenen van mensen vanuit het buitenland. In Westland moet ieder individu en elke groep een plezierig thuis moeten kunnen vinden. Of ze hier tijdelijk of definitief willen blijven, of het laaggeschoolden of hooggeschoolden betreft.

Wie tijdelijk in Westland verblijft, moet overal met Engels terecht kunnen. Dat geldt onder meer voor het openbaar vervoer, de gemeente (voor het aanvragen van een vergunning) en de politie (voor het doen van een aangifte). Hierdoor krijgt de gemeente een klantvriendelijker gezicht. Echter, wie zich blijvend in Westland wil vestigen, moet de Nederlandse taal beheersen.

2.5 Vertel de wereld hoe mooi Westland is

De promotie van het imago van Westland moet in de komende jaren voortgezet worden, om zo de positieve punten van de gemeente en het gebied onder de aandacht te brengen en op die manier bedrijven en bezoekers aan te trekken. Hierbij moet de gemeente niet alleen de doelgroepen buiten Nederland, maar ook de doelgroepen binnen Nederland nadrukkelijker aanspreken.

In die promotie moet Westland als aantrekkelijke gemeente om te wonen, te werken en te recreëren geafficheerd worden. Niet alleen werkgevers, ook werknemers en bezoekers moeten zich hier immers thuis voelen.

3 Cultuur

Een divers en hoogwaardig cultureel aanbod is essentieel voor de aantrekkingskracht van Westland. Het gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid moet zich richten op het creëren van goede faciliteiten voor (jong) talent en (amateur)kunst en op het versterken van de zichtbaarheid van het in Westland aanwezige culturele aanbod.

3.1 Meedoen en beleven

Cultuur moet dicht bij de mensen staan. De vele instellingen op het gebied van amateurkunst in Westland brengen een zeer gevarieerd aanbod aan exposities, lezingen, muziekkuitvoeringen en toneelvoorstellingen. Hier zijn veel vrijwilligers actief mee. Ook professionele instellingen als De Naald, Dario Fo en Bibliotheek Westland leveren hun aandeel.

Deelname aan culturele evenementen moet voor iedereen mogelijk zijn, ongeacht de hoogte van het inkomen of leeftijd.

Cultuur wordt bij bezuinigingen vaak als een van de eerste sectoren getroffen. D66 vindt dat de kwaliteit en de kwantiteit van het cultuuraanbod hier niet onder mogen lijden.

De gemeente zou meer bekendheid moeten geven aan de eigen kunstcollectie. Buitenbeelden kunnen beter worden beschermd door straten of buurten een kunstwerk te laten 'adopteren'.

Er is in Westland bijna elke dag wel iets te beleven op cultuurgebied. Gemeente, VVV en de culturele instellingen moeten de handen ineen slaan om een zo compleet mogelijke agenda op internet en in het gemeentenuws te publiceren.

3.2 Een schouderklopje

D66 wil een gemeentelijke cultuurprijs instellen waarmee personen of instellingen kunnen worden geëerd die een unieke of langdurige bijdrage aan het cultureel leven in de gemeente of in een van de elf dorpen hebben geleverd.

3.3 Het verleden heeft toekomst

Voor een goede toekomst moet het verleden worden bewaard. D66 is voorstander van een actief gemeentelijk monumentenbeleid. In de afgelopen jaren is veel moois in onze gemeente gesloopt. Door een gebrek aan aandacht zijn veel beeldbepalende gebouwen verdwenen. Maar ook de tuinbouwgeschiedenis dreigt te verdwijnen door de sloop van schoorstenen, kassen, muren en tuinderswoningen. Dit moet waar mogelijk worden voorkomen. Samenwerking met de plaatselijke historische verenigingen en werkgroepen is hierbij noodzakelijk.

Westland dient eindelijk werk te maken van een goed archeologiebeleid. De vele grote en kleine bouwplannen knagen aan ons erfgoed. De gemeente moet meer doen dan het vereiste minimum. Onze geschiedenis is te belangrijk om zo maar weg te gooien.

In een nieuw gemeentelijk bezoekerscentrum moet een grote plek zijn voor het gemeentearchief. Door exposities en ruime toegankelijkheid kunnen veel

mensen in contact komen met de rijke geschiedenis van Westland en de vijf oude gemeenten. Een goed archiefdepot waarin onze gezamenlijke geschiedenis kan worden bewaard, moet snel worden gerealiseerd. Kleinere verenigingen en stichtingen dienen te worden gestimuleerd hun archief hieronder te brengen.

De vestigingen van Bibliotheek Westland moeten een Historisch Informatiepunt worden, in samenwerking met het Westlands Museum en het gemeentearchief. Hier kan alle gedrukte en digitale informatie over de Westlandse geschiedenis samenkomen.

4 Welzijn, zorg en sport

Gezondheid is één van de belangrijkste factoren die mensen noemen als voorwaarde om zich te kunnen ontplooiën. Ook hierbij vertrouwt D66 op de eigen kracht van mensen. Maar wie ondersteuning nodig heeft, moet daarvoor de mogelijkheden ter beschikking krijgen.

D66 stimuleert een gezonde leefstijl. Voldoende welzijns- en sportvoorzieningen van goede kwaliteit zijn essentieel voor een gemeente waarin bewoners zich thuis kunnen voelen. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de diversiteit van de bevolking.

4.1 Welzijn en gezondheid

Gezondheidszorg moet dicht in de buurt worden aangeboden en van uitstekende kwaliteit zijn. Om hier handen en voeten aan te geven kan gedacht worden aan het oprichten van gezondheidscentra.

Scholen en maatschappelijke instellingen moeten beter kunnen samenwerken. Dit draagt bij tot grotere sociale cohesie.

Een actief leven helpt ouderen langer op zichzelf te blijven wonen. D66 wil ouderen stimuleren om als vrijwilliger aan de slag te gaan. Het netwerk voor passend aanbod voor dit vrijwilligerswerk moet ondersteund worden.

Vrijwilligers laten veel verenigingen functioneren. D66 is er een voorstander van het vrijwilligerswerk te ondersteunen en waar nodig verder te stimuleren.

4.2 Jeugd en jongeren

D66 kiest ervoor om jongeren op een positieve en volwassen manier te benaderen door hen aan te spreken op hun verantwoordelijkheden als (jonge) burgers en op het ontwikkelen van hun talenten. Een goede opvoeding en goed en uitdagend onderwijs (inclusief het tegengaan van verzuim) zijn daarbij belangrijke instrumenten. Voorts zet D66 in op deelname van jongeren aan sport en cultuur. Overlast en criminaliteit door jongeren moeten, daar waar ze aan de orde zijn, uiteraard worden aangepakt.

D66 stelt voor om een onderzoek te doen naar het lokale jeugdwerk. Met de uitkomsten van dit onderzoek kan enerzijds misschien een eerste stap gezet worden naar beheersbaarheid van problemen op dit gebied en anderzijds kan de aantrekkelijkheid van de eigen uitgaansgebieden worden vergroot.

4.3 Alcohol, drugs en gokken

D66 wil een actief preventiebeleid voeren om alcohol-, drugs- en gokverslaving tegen te gaan.

4.4 Sport

D66 onderkent dat sport en bewegen van belang zijn voor een gezonde levensstijl. Iedere bewoner hoort daarom in zijn eigen kern in de gelegenheid te zijn om (buiten)sport te kunnen beoefenen. D66 is een voorstander van schoolzwemmen.

D66 erkent dat het huidige aanbod aan zwemwater voor een gemeente van onze grootte aan de kleine kant is en pleit daarom voor het behouden van de huidige locaties.

D66 wil een onderzoek naar de mogelijkheid om in de gemeente een topsportcampus te vestigen. Een dergelijke campus zou bij kunnen dragen om een “wij”-gevoel voor het hele Westland te creëren. Daar waar bestaande sportverenigingen dit niet kunnen realiseren zou bekeken moet worden hoe de overheid de helpende hand zou kunnen bieden. Ook zou de mogelijkheid voor een wedstrijdzwembad bij deze studie moeten worden betrokken.

Om het saamhorigheidsgevoel verder te stimuleren is D66 een voorstander van topsportevenementen langs de kust. Te denken valt hierbij aan catamaran- of aanverwante wedstrijden.

...in harmonie met je omgeving...

5 Ruimtelijke ontwikkeling en groen

Westland is een moderne gemeente met 11 woonkernen deels gelegen aan zee, samen met het open groen van de gemeente Midden-Delfland, ingeklemd door de stedelijke bebouwing van de agglomeratie Den Haag, Delft en de agglomeratie Rotterdam.

Een gemeente waarin het goed wonen en werken is, maar waarin slechts beperkt te recreëren is. Kortom, een gemeente waarin zuinig moet worden omgegaan met de bestaande recreatiemogelijkheden en samen met de bewoners van de kernen gezocht moet worden naar mogelijkheden deze te

vergroten.

5.1 Kwaliteit gaat boven kwantiteit

Plannen voor nieuwbouw moeten voldoen aan strenge kwaliteitseisen. Bouwen mag niet ten koste gaan van de kwaliteit van de omgeving en het groen maar moet deze juist versterken.

Kwaliteit gaat altijd boven kwantiteit, ook als dat ertoe leidt dat er minder woningen kunnen worden gebouwd. Nieuwbouwplannen moeten resulteren in een gezonde en plezierige leefomgeving. Wonen is méér dan het hebben van woonruimte: de leefbaarheid in en om de woning bepaalt voor een groot deel het welzijn van de bewoners.

D66 vindt dat er voldoende woningen voor de eigen Westlandse behoefte gebouwd moeten worden, waarbij rekening gehouden wordt met de wensen van de dorpskern. Ook de toekomstige bewoners, zoals starters en ouderen, moeten een grotere inbreng krijgen bij planontwikkeling en planuitvoering.

Levensloopbestendige woningen en woningen met keuzemogelijkheden voor aanvullende zorg moeten voldoende aandacht krijgen. D66 ondersteunt initiatieven van groepswonen voor ouderen.

Nieuwbouwplannen moeten resulteren in een gezonde en plezierige leefomgeving. Dat betekent dat (tenminste) aan de wettelijke milieunormen wordt voldaan (geluid, luchtkwaliteit en veiligheid) en dat de inrichting van de openbare ruimte veilig en uitnodigend is. Voorts wordt er duurzaam en toekomstvast gebouwd (duurzame materialen, energieneutraal en eenvoudig aan te passen).

Parkeren vindt op eigen terrein en daar waar mogelijk (bij nieuw te bouwen appartementen) ondergronds plaats. Er wordt niet gebouwd in of aan de randen van het groen of de duinen. Versterking van het groen en de ecologische verbindingzones is een belangrijk uitgangspunt.

5.2 Vitaliseer de kernen

D66 gelooft in de veerkracht van de kernen. De gemeente moet zich vooral richten op goed beheer van de openbare ruimte, behoud van kleinschalige bedrijvigheid (economie, levendigheid), het opsporen van overbewoning en het actief aanschrijven van eigenaren met de verplichting om achterstallig onderhoud weg te werken.

Soms is het goed om de gewenste ontwikkelingen op gang te helpen. De gemeente moet laten zien dat zij vertrouwen in de toekomst van deze kernen heeft door particuliere woningverbetering te stimuleren en een opwaartse spiraal op gang te brengen (groenvoorzieningen, inrichting van pleintjes e.d.).

5.3 Koester het groen

Westland heeft weinig groen. Parken en bomen zijn de groene levensaders voor onze gemeente. D66 wil daarom het bestaande groen koesteren en versterken en zet in op zo groot mogelijke aaneengesloten groengebieden, met behoud en ontwikkeling van natuur- en cultuurhistorische waarden. De toegankelijkheid en de beleving van groen neemt toe door waar mogelijk hekken weg te laten of te halen.

Groen moet vanaf de openbare weg zichtbaar en toegankelijk zijn. De woonomgeving wordt vergroend met zoveel mogelijk bomen, daktuinen en groen- en speelvoorzieningen, bij voorkeur met een actieve rol van de bewoners bij het beheer. Bomen die dood zijn gegaan, worden zo snel mogelijk vervangen. D66 wil dat er geen achterstand in het herplanten ontstaat en dat daar bovenop extra bomen worden geplaatst. Bewoners kunnen plekken voordragen waar de bomen worden geplant.

5.4 Woningen: sociaal en wervend

Bij nieuwe projecten mag individueel flexibel worden omgegaan met de norm van 30% sociale woningbouw, op voorwaarde dat de totale woningproductie de norm haalt. De flexibele invulling mag gelden zolang voor eenieder die daarop is aangewezen maar een sociale huurwoning beschikbaar is.

De gemeente moet met woningbouwcorporaties afspraken maken over het aantal woningen dat jaarlijks beschikbaar komt voor bepaalde inkomensgroepen en huishoudens. Om 'scheefwonen' (hoge inkomens in goedkope huurwoningen) tegen te gaan en doorstroming vanuit sociale huurwoningen te stimuleren, is D66 voorstander van het bouwen van goedkope koopwoningen voor starters.

Ook moet er meer worden gebouwd voor 'collectief individueel wonen'. Groepswonen kan worden ingericht op basis van leeftijd, etniciteit of seksuele voorkeur.

5.5 Ruimte voor de toekomst

D66 kiest voor een duurzame inrichting van Westland, zodat gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde met elkaar in balans zijn.

Wateroverlast moet worden voorkomen door uitvoering van het ABC-waterplan (afvoer- en bergingscapaciteit) van het Hoogheemraadschap. Dit kan alleen in combinatie met natuurontwikkeling bijvoorbeeld door voor natuurlijke oevers te kiezen.

Voor het uitvoeren van ruimtelijke plannen is veel grond nodig. D66 wil voor het verkrijgen van deze noodzakelijke gronden een grondfonds instellen.

Onze toekomst is gebaat bij het onderzoeken en het aanwenden van mogelijkheden voor het gebruik van alternatieve energiebronnen, als wind en zonne-energie. De overheid moet projecten stimuleren die leiden tot energiebesparing bij huishoudens en bij (tuinbouw)bedrijven.

De gemeente kan zelf het goede voorbeeld geven door bijvoorbeeld het milieubewust onderhoud van straten en openbaar groen. Ook door het uitvoeren van de groenblauwe dooradering en het toegankelijk maken en houden van sloten en vaarten voor watersportactiviteiten.

D66 wil een centrale organisatie voor de handhaving van milieuwetgeving.

6 Verkeer en openbare ruimte

Mobiliteit hoort bij het moderne leven. Door de groei van het aantal inwoners, bezoekers en commerciële activiteiten zal de verkeersdrukte sterk toenemen.

Voor de economie in Westland is logistiek en transport essentieel. Het vrachtverkeer, maar ook het forensenverkeer van en naar Westland is intensief. Onze weginfrastructuur is achtergebleven bij de behoefte. Het verkeersbeleid zal daarom op meer duurzaamheid en verbetering van de infrastructuur gericht moeten zijn.

6.1 Westland fietsvriendelijk

D66 vindt dat alle inwoners en bezoekers van Westland moeten worden gestimuleerd om gebruik te maken van de fiets en het openbaar vervoer. D66 wil daarom investeren in de fietsinfrastructuur, het openbaar vervoer en verbetering van looproutes.

Centraal hierbij staat uitbreiding en onderhoud van fiets- en wandelpaden met veilige (en ook voor lichamelijke gehandicapte mensen te nemen) overgangen of fietstunnels bij verkeerswegen. Er moet meer aandacht zijn voor de aanleg van fietsstroken, vooral op de wegen in het buitengebied.

Er moeten zo min mogelijk barrières zijn voor fietsers. Fietspaden moeten veilig, breed, goed onderhouden en bij voorkeur geasfalteerd zijn met zo min mogelijk verkeerslichten. Bij kruisingen met verkeerslichten worden voor fietsen wachttijdmeters geplaatst. Daarnaast moet de wachttijd voor fietsers bij verkeerslichten worden verkort door extra groen licht te geven aan fietsers. Als er wegwerkzaamheden zijn dan moet de fiets netjes een omleiding krijgen die veilig is en fietsend kan worden afgelegd.

Het fietsgebruik moet in Westland tot 2020 groeien met minimaal 25 %. Daarom is D66 voorstander van veilige, snelle comfortabele fietsroutes in de gemeente die de kernen met elkaar verbinden. Binnen de kernen moet het voetgangersverkeer bevorderd worden.

Schoolomgevingen en de routes er naar toe moeten zo worden ingericht dat kinderen veilig en zelfstandig naar school kunnen lopen of fietsen en ouders ontmoedigd worden om hun kinderen met de auto naar school te brengen.

6.2 Makkelijk met bus en tram

Het openbaar vervoer in Westland moet een serieus alternatief worden voor de auto. Een hogere frequentie en goede informatievoorziening zijn hiervoor een eerste vereiste. Bushaltes moeten veilig en overzichtelijk zijn. Bij elke bushalte moet het mogelijk zijn om fietsen veilig neer te zetten.

De meeste reizigers nemen de bus om naar hun werk of opleiding te gaan buiten Westland. Een goede aansluiting op de stations in Rijswijk en Delft is hierbij absoluut noodzakelijk. Overstappen van bus op trein of omgekeerd moet mogelijk zijn zonder lang te hoeven wachten.

De invoering van de ov-chipkaart in Haaglanden mag niet leiden tot hogere reiskosten. Bij het overstappen op een bus of tram van een andere maatschappij mag niet twee keer het opstaptarief in rekening worden gebracht.

Het eindpunt van tram 16 en 17 moet beter bereikbaar worden gemaakt. De directe bus naar de Delftse ziekenhuizen moet terugkeren. Samen met Den Haag kan een goede verbinding naar vliegveld Zestienhoven worden gerealiseerd.

De routes en tijden van de nachtbussen van RET en HTM moeten op elkaar aansluiten om jongeren die een avond willen stappen veilig thuis te brengen. Overstappen moet dan ook mogelijk zijn met één kaartje.

D66 staat positief tegenover een lightrail verbinding door Westland. Hierdoor kunnen nog meer mensen de auto laten staan. De gemeente en het stadsgewest dienen hier het initiatief in te nemen.

6.3 Westland goed en veilig bereikbaar met de auto

Aangezien een goede bereikbaarheid met auto- en vrachtverkeer voor de economische en sociale ontwikkeling van Westland van groot belang is, kiest D66 voor een snelle aanleg van een verdiepte A4, een verlenging van de Veilingroute en een goede aansluiting van Hoek van Holland op Westerlee.

Westland telt veel tweebaanswegen. De Maasdijk, Galgeweg en Woudseweg zijn berucht. Maar ook de N211 en N213, die Westland doorkruisen zijn druk bereden verkeersaders, met grote risico's voor de weggebruiker. Veiliger wegen is een prioriteit: aandacht voor de snelheid van (vracht)verkeer op doorgaande wegen, verkeersveilige inrichting binnen de bebouwde kom met prioriteit voor kinderen, voetgangers (ook de mindervaliden) en fietsers. Gevaarlijke verkeerssituaties bij uitritten van tuindersbedrijven moeten voortvarend worden aangepakt. Er moet meer aandacht zijn voor de invulling van het doelgroepenvervoer.

Bij het oplossen van de huidige en toekomstige knelpunten in het wegennet staan een betere luchtkwaliteit, verkeersveiligheid en minder geluidshinder voorop. De openbare ruimte moet niet alleen een goede infrastructuur bieden, maar ook een groene omgeving en aangename verblijfplaats voor de inwoners

van Westland zijn. De parkeerdruk in de woonwijken kan worden ontlast door voor bedrijfsbusjes speciale parkeerplaatsen aan te leggen.

Verkeersveiligheid kan worden vergroot door meer toezicht te houden op de maximumsnelheid binnen de bebouwde kom en woonerven.

Verkeersdrempels moeten waar mogelijk vervangen worden door andere moderne verkeersremmende middelen. Rotondes worden veiliger door de voorrangregels duidelijker aan te geven.

7 Milieu en duurzaamheid

Duurzaamheid is het sleutelwoord voor de toekomst. De komende jaren staan we voor de uitdaging te werken aan een werkelijk duurzame gemeente. Dat betekent dat we het gebruik van fossiele brandstoffen (olie, gas, steenkool) voor de productie van stroom, voor ons vervoer en voor de verwarming van huizen en kantoren fors moeten terugdringen. Daarmee kunnen we de klimaatverandering tegengaan en de luchtkwaliteit verbeteren.

7.1 Licht op groen voor energiebesparing en duurzame energie

Westland moet inzetten op vermindering van het gebruik van niet-duurzame energie in de gebouwde omgeving en op vermindering van het gebruik van niet-duurzame producten in de bouw. Bij nieuwbouw wordt duurzaam bouwen voortaan gestimuleerd. Bij bestaande woningen moet de gemeente woningcorporaties, marktpartijen en bewoners stimuleren om energiebesparende maatregelen te nemen (dubbel glas, isolatie, zonneboilers e.d.).

D66 streeft naar vergroting van het aandeel lokaal geproduceerde en kleinschalig opgewekte energie. Met zonnepanelen, zonneboilers, kleine windturbines, micro-energiecentrales en vergistingsinstallaties kunnen bewoners zelf energie produceren. D66 draagt (flexibele) zonnepanelen een warm hart toe. De aanleg kan worden gestimuleerd door vergunningen voor het plaatsen van zonnepanelen tegen verlaagde legeskosten te verstrekken. Verder kunnen aardwarmtetechnieken en warmte- en koudeopslag in grote (tuin)bouwprojecten worden toegepast.

Een (nieuw op te richten) milieufonds biedt Westlandse bedrijven en instellingen de mogelijkheid om hun uitstoot te compenseren met stortingen in het milieufonds. Deze gelden worden vervolgens geïnvesteerd in lokale energiebesparingsprojecten die anders niet of niet zo snel van de grond zouden komen.

7.2 De gemeente geeft het goede voorbeeld

De gemeente moet zelf het goede voorbeeld geven en uitsluitend duurzame energie gebruiken en anderen stimuleren dat ook te doen. Gemeentelijke gebouwen, ICT-apparatuur, evenementen en het wagenpark van de gemeente moeten duurzaam zijn. Dat kan onder meer door het stimuleren van

elektrische auto's, het aanleggen van elektrische oplaadpunten op groene stroom, het overgaan op LED-verlichting en het installeren van zonnepanelen (ook op daken van scholen!).

Meer dan de helft van het drinkwater wordt gebruikt voor zaken waarvoor geen duur schoon water nodig is. Voor die helft zouden we ook gefilterd regenwater kunnen gebruiken, bijvoorbeeld bij toiletspoeling, wasmachine, douche en tuinbesproeiing. Daarom wil D66 stimuleren om bij nieuwbouwprojecten passende voorzieningen hiervoor aan te leggen.

7.3 Schone lucht voor alle Westlanders

De gemeente heeft een belangrijke rol bij het schoner maken van de lucht in Westland. D66 vindt dat inwoners het recht hebben te weten wat er in de lucht zit die ze inademen. Dat kan inzichtelijk gemaakt worden via de gemeentelijke website. Daarnaast moeten er informatiepanelen over luchtkwaliteit komen.

De gemeente moet voortaan bij aanbestedingen eisen dat aannemers hun bouwmachines - denk aan heftrucks, kranen, bulldozers, generatoren en andere (wegen)bouwmachines- voorzien van roetfilters. Vanaf 2010 moeten alle overheidsinkopen duurzaam zijn.

Duurzaamheidseisen moeten standaard in de aanbestedingsvoorwaarden opgenomen worden.

7.4 Dring het verkeerslawaaï terug

Zoals ook de Algemene Rekenkamer in een recent rapport aangaf, verlenen gemeenten eerder als regel dan als uitzondering ontheffingen aan nieuwbouwprojecten waar het om geluidsnormen gaat. Het gaat hier echter wel om het woongenot en de gezondheid van de toekomstige bewoners. De gemeente moet daarom veel terughoudender zijn met het verlenen van ontheffingen. De gemeente moet beter haar best doen om zelf maatregelen te nemen om de normen te halen.

D66 is voorstander van het aanleggen van meer stil asfalt op doorgaande wegen in plaats van gewoon asfalt of klinkers. Hiermee kan het geluid van auto's en vrachtwagens worden teruggebracht.

De feitelijke milieubelasting moet meer ter plaatse worden gemeten in plaats van te worden berekend met modellen. Vaak blijkt dat feitelijke metingen hoger uitkomen dan eerder was berekend. Dat geldt zowel voor geluid als voor luchtkwaliteit.

7.5 Slim omgaan met afval

D66 vindt dat afval gescheiden ingezameld moet worden (GFT, plastic, papier, etc.). De invoering van ondergrondse afvalcontainers in de hele gemeente is daarvoor noodzakelijk. Westland dient snel werk te maken van het uitbreiden van de mogelijkheid om plastic afval gescheiden in te leveren. Met het

ingezameld GFT-afval kan biodiesel worden geproduceerd.

Om zwerfafval in de openbare ruimte tegen te gaan, wil D66 dat er meer afvalbakken worden geplaatst en er vaker wordt schoongemaakt.

De gemeente moet in samenwerking met de ophaal- en verwerkingsbedrijven transparant maken wat er met het gescheiden afval gebeurt. Transparantie hierover is noodzakelijk en komt de motivatie van bewoners om afval gescheiden in te leveren ten goede. In nieuwe wijken moeten voorzieningen voor inzamelen van plastic worden opgenomen.

Het gebruik van niet-duurzame producten moet worden teruggedrongen. Het hergebruik van producten ("cradle to cradle") moet worden gestimuleerd, zoals bij het opknappen van afgedankte computers.

Ook het bedrijfsleven kan een bijdrage leveren door onder andere GFT en vet te laten recycleren, zodat daarmee biodiesel kan worden geproduceerd.

...onder optimale randvoorwaarden

8 Diversiteit en emancipatie

D66 benadert de discussies rond integratie en inburgering met een koel hoofd en doet hierbij niet mee aan generalisaties. Het gaat immers om vele individuen met verschillende achtergronden, kwaliteiten, kansen en problemen. Het is aan de mensen zelf om hun kwaliteiten te benutten en hun kansen te pakken. D66 vertrouwt daarbij op de eigen kracht van mensen. Het grootste deel van de nieuwe Westlanders doet het ook gewoon goed. De belangrijkste aspecten van volwaardig burgerschap zijn de beheersing van de Nederlandse taal en het zelf kunnen voorzien in een inkomen.

8.1 We zijn allemaal Westlanders

D66 vindt het heel belangrijk dat iedereen meer open staat voor zijn medebewoners. Alleen door begrip te hebben voor elkaars achtergronden en beweegredenen wordt een gesprek mogelijk. Dit gesprek begint op straat- en buurniveau.

De Nederlandse taal is de sleutel tot integratie. Taalachterstanden verkleinen de kans op een baan drastisch.

Veel inwoners hechten belang aan hun eigen geloofsbeleving. Hier dient ook ruimte voor te zijn. Elke geloofsgemeenschap heeft recht op een geschikte ruimte voor samenkomst.

Waar criminaliteit, homohaat, eerwraak en geloofsfanatisme voorkomen, dient consequent strafrechtelijk opgetreden te worden. Daarnaast is het van belang om samen met opinieleiders en rolmodellen wenselijk en acceptabel gedrag te bevorderen.

D66 streeft ernaar dat het Westlandse ambtenarenapparaat een afspiegeling vormt van de inwoners van de gemeente, ook in de hogere rangen. Daarbij gaat het onder meer om afkomst, sekse, leeftijd en geaardheid.

8.2 Homo-emancipatie

De gemeente moet de gelijkwaardige positie van homo's, lesbo's, biseksuelen en transgenders en de belangenbehartiging van deze groepen in de maatschappij ondersteunen. Dit kan onder andere door het stimuleren van voorlichting door het COC op middelbare scholen en het betrekken van deze doelgroep in de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Homobeleid wordt een expliciet onderdeel van de portefeuille van een wethouder. Westland dient net als alle grote gemeenten een homobeleid vast te stellen.

9 Veiligheid

D66 wil een gemeente die veilig is en waarin de bewoners zich veilig voelen. Wij willen niet meeliften op de golf die de angst van burgers vergroot. De politie en de gemeente hebben een belangrijke rol in het handhaven van de veiligheid en het bevorderen van het veiligheidsgevoel. Deze gevoelens worden pas echt verbeterd, als ook de bewoners hier een bijdrage aan leveren. Daarom spreekt D66 de eigen kracht van bewoners aan.

D66 stelt preventie boven repressie, maar waar nodig moet er hard worden opgetreden. D66 is van mening dat cameratoezicht en preventief fouilleren geen doel op zich moet zijn. Iedere keer dat tot het inzetten ervan besloten wordt, moet duidelijk zijn dat het de enige passende maatregel is. D66 is terughoudend in maatregelen die de privacy van de burger aantasten en vindt discriminatie onacceptabel. Voor iedere Westlander geldt : gelijke rechten, gelijke plichten.

9.1 Veiligheid: iedereen werkt mee

Veiligheid in de gemeente maken we samen. Een onveilig gevoel begint al vaak met een rommelig straatbeeld en hufferig gedrag van passanten. D66 ergert zich net als alle Westlanders aan asociaal gedrag, vandalisme, graffiti, hondenpoep en troep op straat.

Inwoners zijn medeverantwoordelijk voor hun woonomgeving en kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het schoon en veilig houden daarvan. Het is wenselijk dat mensen elkaar kennen en durven aan te spreken bij ongewenst gedrag. D66 is daarom voorstander van een goede samenwerking tussen

buurtpreventieteams, vrijwilligers en de overheid.

Tegen criminaliteit dient uiteraard de politie te worden ingezet. D66 is voorstander van het werken met wijkagenten. Deze kunnen onder meer de politieprioriteiten in overleg met bewoners(organisaties) proberen vast te stellen. Ook is D66 voor het verkleinen van de huidige wijken waardoor meer politiecontact kan worden opgebouwd.

Het inzetten ter assistentie van de politie van dorpswachten, buurtpreventieteams of buitengewone opsporingambtenaren (BOA's), die bevoegd zijn bekeuringen uit te schrijven, kan rekenen op de steun van D66.

D66 vindt dat de gemeente pal dient te staan voor de mensen die bij de uitoefening van hun functie geconfronteerd worden met agressie en geweld. Waar mogelijk dient de gemeente deze mensen te steunen en de afhandeling van procedures voor haar rekening te nemen.

9.2 Handhaven is een noodzaak

Veiligheid is belangrijk. Cameratoezicht en andere ge- en verboden zijn oplossingen die bij uitzondering mogen worden gebruikt. Deze maatregelen moeten voor het publiek duidelijk zichtbaar zijn en worden periodiek geëvalueerd.

De gemeente moet de onveiligste plekken in de kernen in beeld brengen samen met haar inwoners en deze met spoed aanpakken. Nieuwe onveilige plekken moeten worden voorkomen door bij de nieuwbouwplannen een veiligheidstoets uit te voeren.

Alle gemeentelijke panden, alsmede alle gebouwen die voor het publiek toegankelijk zijn, worden jaarlijks gecontroleerd op de brandveiligheidsvoorschriften. De regels moeten strikt worden nageleefd en op dit terrein kan er geen sprake zijn van (tijdelijk) gedogen.

10 Dienstverlening en financiën

Een goed bestuur is een randvoorwaarde om te komen tot een fijne gemeente om te wonen, werken en recreëren. Mensen moeten zien en weten dat de overheid zich bezighoudt met zaken die voor hen relevant zijn. De rollen voor college en de gemeenteraad moeten helder en duidelijk zijn waarbij een duidelijke scheiding in verantwoordelijkheden is belegd. Dit heet dualisme.

10.1 Het begint met goed bestuur

Een transparante communicatie van de gemeente acht D66 noodzakelijk. Mensen moeten goed kunnen volgen hoe processen lopen en waar en wanneer zij kunnen participeren. De gemeente moet mediation inzetten als volwaardige werkwijze om bezwaar- en beroepsprocedures te voorkomen dan

wel af te handelen.

De gemeenteraad behoort een goede afspiegeling te zijn van de Westlandse bevolking. Daarom moeten de werkwijze en de faciliteiten de mogelijkheid bieden het raadslidmaatschap beter te combineren met werk en gezin.

Bij een goed bestuur hoort ook een goed functionerende gemeenteraad en college. Zij moeten open en eerlijk met elkaar communiceren. De huidige overlegstructuur voldoet hiervoor niet meer. De huidige gemeenteraad wil onderzoeken hoe het vergaderen anders kan. D66 is hier groot voorstander van.

D66 vindt het belangrijk dat inwoners van gemeente Westland betrokken zijn bij het bestuur en de politiek in de gemeente. Daarom moedigen wij initiatieven vanuit de gemeente zoals “VIP-gast van de raad” aan.

10.2 Het huis der gemeente: de bewoners centraal

De gemeente moet dienstbaar en klantvriendelijk opereren. Het gemeenteloket moet uitgebreid worden naar zo veel mogelijk dorpskernen van Westland. Dit kan in de bestaande gemeentekantoren plaatsvinden voor één a twee dagen per dorpskern. Ook geniet uitbreiding met andere functies de voorkeur. Iedereen uit het hele Westland kan bij alle kantoren terecht. Het gemeentehuis in Naaldwijk blijft het hoofdkantoor.

Een nieuw gemeentehuis in het Westland kan op de volgende manier gerealiseerd worden: een, in grootte beperkte, hoofdlocatie in het centrum van Naaldwijk, waar een burgerloket, trouwzaal en representatieve ruimte voor publieke gemeentezaken ligt. Het volledig ambtenarenapparaat hoeft niet in de kern gehuisvest te worden. Hiervoor kan buiten de bebouwde kom een nieuw te bouwen kantoorpand gerealiseerd worden, dat aan alle moderne eisen voldoet.

De gemeente Westland moet blijven investeren in andere manieren van communicatie en dienstverlening. Digitalisering moet hierin een prominente plaats krijgen, naast de gebruikelijke wegen zoals papier, telefonisch of persoonlijk via een loket. Digitale dienstverlening moet een effectieve en efficiënte manier zijn om aanvragen in te dienen.

Het moet mogelijk zijn om aanvragen digitaal te volgen middels een track & trace-systeem. Voor het informeren van en communiceren met inwoners moeten ook nieuwe manieren zoals Twitter benut worden. Overheid 2.0 moet verder ontwikkeld worden.

10.3 De financiën op orde

Gedegen financieel beheer is een kenmerk van goed bestuur en een betrouwbare overheid. Het gaat immers over besteding van het door ons allen bijeengebracht belastinggeld.

D66 is realistisch in financiën, ook waar het bezuinigingen en daarmee samenhangende keuzes betreft. Tegenover de nodige bezuinigingen staan gerichte investeringen in wonen, werken, kennis, duurzaam en kwaliteit van bestuur.

D66 is er voor dat gemeente Westland de baten en lasten van de gemeentebegroting in evenwicht houdt en niet zoals in de afgelopen jaren een groot tekort op de exploitatie heeft.